

نقشه لیبرال‌ها

غرق در ورطه خصوصی‌سازی

نوشته سرج هالیمی

(عضو هیئت تحریریه لوموند دیلمانیک)

ترجمه: فرموده کبیر

کشورهای دیگر می‌کنند؛ به این ترتیب هزینه بیمه رانمی پردازند. در ۱۹۴۴ اقتصاددان اتریشی، فردیش هایک، وحشت خود را "ورطه جمع‌گرایی" با عنوان "جاده برگی" ابراز کرد، مسیری که به پندار او مسئولیت‌پذیری فردی را فدای امنیت اجتماعی می‌کند.

اما امروز اگر ورطه‌ای وجود داشته باشد، ورطه بازار است. امروز همه چیز در جهت خلاف مسیر موردنظر هایک در حال چرخش است. این چه عاملی است که موجب تحمیل رقابت به شرکت‌های دولتی و خصوصی‌سازی آن‌ها می‌شود، دفاتر بی‌شمار پست و ایستگاه‌های راه‌آهن را تعطیل می‌کند به مجانی بودن بهداشت عمومی و آموزش و پرورش اعتراض می‌کند، ادارات دولتی رامحل رقبت کارمندان تبدیل کرده است و آن‌ها را به بیکاری تهدید می‌کند! همه اینها تقریباً بدون بحث و گفت‌وگو، فقط باعبور از دلالان‌های "اصلاحات" وقوع می‌یابد: به محض اینکه از آستانه دری بگذری، آن در پشت سرت بسته و قفل می‌شود و سپس به طرف در دیگری هدایت می‌شود که آهسته باز می‌شود آنگاه، همچون تصنیف عامیانه بنزین کافی نداریم، نمی‌شه دنده عقب رفت، پس حرکت کن برو جلو... .

"راه دیگری وجود ندارد" این جمله با چماق بر سر شهروندان کوفته می‌شود، همه چیز محظوظ است. سعی دارند انگیزه مقاومت را ریشه کن کنند و از تکنیک شناخته شده زمین سوخته استفاده کنند. مقصود نهایی در آخر مسیر روش می‌شود. در پایان، متوجه دگرگونی اساسی می‌توان شد. جهشی عظیم به عقب که در حرکتی زنجیروار و مرحله‌ای به وقوع پیوسته است. مرزاها را بگشاییم زیرا حامی منافع ملی نیستیم. خصوصی‌سازی می‌کنیم تا مرزاها را بگشاییم. مشاغل و کارهای دولتی را قربانی می‌کنیم، چون باید خصوصی‌سازی کنیم. "بادله آزاد"، "ظرفیت حداثت"، "قرارداد"، "رقابت"، "ارزش افزایی" همه اینها، مصالح لازم برای ساختن دژی است که معمارانش از پیش آن را طراحی کرده‌اند.

آقای سلیمان، او باب صاحبکاران فرانسه، توانبخشی را نمی‌پذیرد

نقشه روش لیبرالی از شیوه "عملی" و "منطقی" استفاده می‌کند برای رفع کسری بودجه باید خصوصی کرد. برای فروش شرکت‌های دولتی به قیمت مناسب باید سرمایه گذاران خارجی را جذب کرد. برای جذب سرمایه

همه نظام‌های دولتی به طور همزمان متلاشی می‌شوند. مطابق جدیدترین تحقیقات موسسه مالی استاندارد پیورزتا ۲۰۵۰، قرض‌های دولتی آلمان، فرانسه، پرتغال، یونان، لهستان و چک به ۲۰۰ درصد تولید ناخالص ملی خواهد رسید. باید توجه داشت که میزان مجاز، مطابق معاهده ثبات اروپا، فقط ۶۰ درصد است.

در ژاپن قرض‌های دولتی به بیش از ۷۰۰ درصد تولید ناخالص ملی خواهد رسید. موسسه مالی یاد شده این موضوع را چنین توضیح می‌دهد: هزینه بالای بازنشستگی، نرخ کم بازتولید، تعداد زیاد سالماندان و سن بالای آن‌ها. آینده درخشنایی به تصویر کشیده می‌شود: "تقریباً همه کشورهای ۲۵ سال آینده دچار از هم پاشیدگی نظام مالیاتی خواهند شد".

بعضی لیبرال‌های آلمان می‌گویند: توضیح دادن آنچه که قرار است وقوع یابد (چنانچه تغییر سیاست نهیم)، نه فقط مشروع بلکه ضروری است. مطابق نظر آن‌ها توجه به سناریوهای فاجعه‌آمیز برای آینده، می‌تواند به یافتن شیوه‌های درست، ما را یاری رساند و انجام اصلاحات سخت را تسهیل کند.

این همان شیوه‌ای است که فیلیپ دوست بلازی (وزیر بهداشت فرانسه) به کار می‌برد: "با ۲۳ هزار یورو کسری بودجه در هر دقیقه، هرگز به جایی نمی‌رسیم و ما ورشکسته‌ایم. اگر اقدامی نکنیم از سیستم بیمه‌های اجتماعی اثری باقی نخواهد ماند".^۳

مسلم است باید تدبیری اندیشید. انتیتو موتنتی که کلود بیار، رئیس هیئت مدیره یکی از شرکت‌های بزرگ بیمه فرانسه بنام آکسا (AXA) مدیر آن است راهکارهایی برای بیمه اجتماعی ارائه می‌دهد. برای مثال، ایجاد "پوشش درمانی همبسته" که قادر است بیماران را مستولت‌پذیر سازد و در موقع لزوم هزینه‌ها را محدود کند به زعم او "برخی تصادفات و اندگی یا حادث ناشی از ورزش، بیشتر در چارچوب بیمه شخصی هستند و باید از پوشش بیمه درمانی خارج شوند". او همچنین پیشنهاد می‌کند باید مکانیزم‌هایی بکار برد که بودجه درمانی سالانه خانوادگی را معین کند که فقط در شرایط ویژه، آن هم به شرط انجام پیشگیری‌های لازم برای جلوگیری از ابتلاء بیمارها بتوان میزان آن را افزایش داد.^۴

در ایالات متحده امریکا، بهشت نظام درمانی آقای بیار، پوشش درمانی کم و کمتر شده است و مزدیگیران را در تنگنا قرار داده است. کارفرمایان به بهانه میزان بسیار مخارج درمان، مزدیگیران را تهدید به انتقال کارخانه به

می‌گوید: "هر بخشی از کار که ممکن باشد، باید سرعت به بخش خصوصی و اگذار کرد" وزیر مشاور و مسؤول اصلاحات دولتی اعلام می‌کند: "استراتژی ما، تمرکز دولت برای انجام ماموریت‌های اساسی آن و اگذاری امور دیگر مانند تدارکات به بخش خصوصی است".^۷

در عراق هم ارتش امریکا بخشی از وظایف مربوط به هدایت جنگ و جمع‌آوری اطلاعات (البته به شکل خشن) را به مناصبه گذاشته بود. وزیر دفاع فرانسه تصمیم دارد اداره مسکن کارمندان راندار مری را به بخش خصوصی و اگذار کند تا حدود ۵۰۰ میلیون یورو صرفه جویی شود.^۸

آقای فرانسیس مر، وقتی وزیر دارایی فرانسه بود از مشاوره شرکت‌هایی مثل مرسرو دلتا یا کاپ ژمینی استفاده کرد تا به بهترین شیوه، ۳۰ هزار پست کارمندان دولت را حذف کند. کارمندانی که تا امروز اخراج نشده‌اند، در حال حاضر در وضع تعليق هستند.

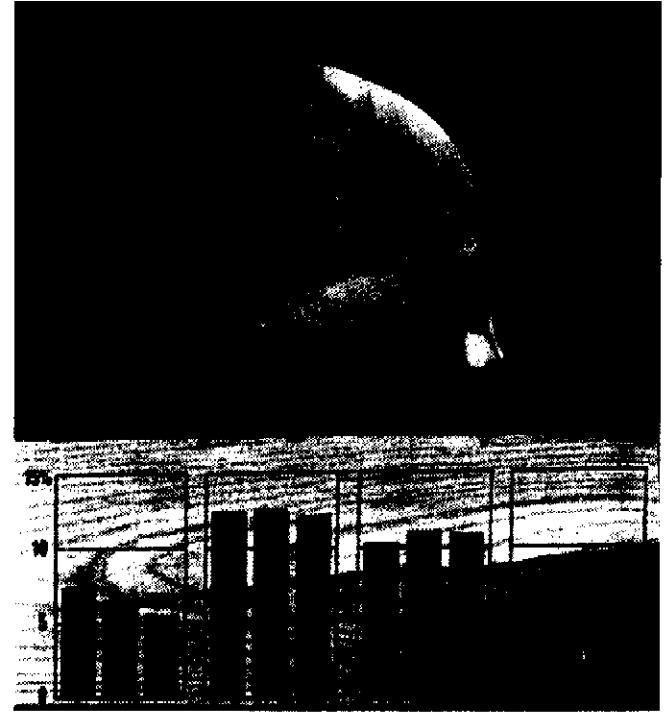
در هر زمانی، امتیازات اجتماعی و امنیت شغلی ممکن است از بین برود و قراردادهای موقتی که در ابتداد دولتی و سپس خصوصی می‌شوند، جایگزین قرارداد کار دائمی شوند. آقای کریستین بلان، نماینده حزب دست راستی اتحادیه دموکراتیک فرانسه (UDF) اعلام کرده است که باید در فرانسه موقعیت ویژه کارمندان دولت که میراث دوران پس از جنگ دوم است از بین برود. نشریه اکسپرس‌سون می‌نویسد: "موقعیت کتونی برای کاهش شمار کارمندان دولتی بی‌سابقه و قاریخی است و حیف است از کنارش بگذریم". رهنمود نخست‌وزیر رافاران به وزراء هم بسیار روشن است: " فقط مشاغل مربوط به نیمی از کارمندان بازنیسته دولت را جایگزین کنید" به این ترتیب تا ۲۰۱۲ در مدت ۸ سال، ۳۰۰ هزار پست دولتی حذف می‌شود. سناور فیلیپ مارینی عضو حزب دست راستی UMP نیز معتقد است بالاجماع این پیشنهاد ۱۲ میلیارد یورو صرفه جویی اقتصادی می‌شود.^۹

با این منطق، کارمند دولت برای مالیات‌دهندگان فقط خرج تراشی می‌کند، برای مثال پرستاری که آن‌ها را مداوای می‌کند، یا مامور اتش‌نشانی که جان آن‌ها را نجات می‌دهد یا یک معلم که فرزندشان را تربیت می‌کند و یا بازرس اداره کار که در مقابل کارفرما و احجاج‌هایش از حقوق آن‌ها دفاع می‌کند، فقط هزینه به حساب می‌آید.

در سوئیس برای اینکه "روحیه رقابت داشته باشند و تغییر فرهنگ یابند" اداره کل کارگزینی فدرال که کارمندان دولتی راسازماندهی می‌کند استفاده از آیزار مخصوص بخش خصوصی "سخن می‌گوید به این ترتیب، تصمیم کار برای کارمندان دولت از نوامبر ۲۰۰۰ وجود ندارد. در ایتالیا اتحاد چپ عملکرد مشابهی اتخاذ کرد: خودمختاری در اداره مسؤولیت‌های اداری، فردی کردن وظایف و افزایش کارآیی. فقط ۱۵ درصد مشاغل عمومی دولتی است و در مدت دو سال جزء مشاغل مانند قضی، وکیل، دادستان، پلیس، دیپلمات و استاد دانشگاه، سایر مشاغل اداری مشمول قراردادهای خصوصی شدن و کارمندان عالی رتبه به ویژه شامل این تغییرات شدند".^{۱۰}

در لزاندو، تعداد کارمندان دولت از ۷۱ هزار نفر در ۱۹۸۸ به ۳۲ هزار و ۹۰۰ نفر در ۱۹۹۶ کاهش یافت. آن‌ها با امکانات کمتر، بیشتر کار می‌کنند. در حالی که هزینه زندگی آن‌ها بیشتر شده است و امنیت شغلی شان نیز کمتر شده است.

دولت چنین تغییر وضع داده و مسخ شده دیگر نمی‌تواند در مقابل گسترش بازار و قانون آن مقاومت کند. دستگاه اداری بی‌وقفه تجزیه می‌شود و جایگاهش را از دست می‌دهد. بی‌ایندگی کار دولتی حتی کارفرمایان را شویق به یافتن راهکارهای جدیدی می‌کند. هنگامی که آتووانی سلیر، رئیس سندیکای کارفرمایان فرانسه "قرارداد ماموریتی" یعنی قرارداد کاری ای که فقط در هنگام ماموریت ویژه معتبر است را مطرح می‌کند، چنین

خارجی لازم است دستمزدها و هزینه‌های کارفرما را کاهش داد. در چنین دنیای رقابتی، پوشش اجتماعی پرخرج است.

گسترش بیکاری و انجام کارهای بی‌ایند و کاذب و سندیکازدایی صنایع اعترافات را کم می‌کند، به خصوص در میان آن‌ها که هنوز شاغلند و پوشش اجتماعی دارند. آن‌ها با سکوت‌نشان از سویی ثابت می‌کنند "روحیه مسئولیت‌پذیری دارند" و از سوی دیگر، نشان می‌دهند که نمی‌توانند مدت زیادی پذیرنده که بیکاران حقوق بیکاری معادل حقوق آن‌ها دریافت کنند و کارنکنند. باید کنترل‌ها بیشتر شود.^{۱۱} حقوق بیکاران کم شود و از فرهنگ صدقه گیری خارج شوند، به قول ارنست آنتون سلیر، رئیس سندیکای کارفرمایان فرانسه مدف (MEDEF): "امروز نمی‌توان مسائل را با دیدگاه توانبخشی حل کرد".^{۱۲}

البته لیبرال‌های بهداشت عمومی بی‌علاقة نیستند، در این ارتباط مانند آموزش و پرورش "رشد منطقی" سیستم دولتی و رایگان به سمت سیستم‌های خصوصی که شرکت‌های بیمه یا وام‌های بانکی هزینه آن را تأمین می‌کنند، به زعم آن‌ها ضرورت دارد، سیستم‌های مرکزی از نظر آن‌ها، غرق در دیوان‌سالاری و ورشکستگی‌اند.

همه چیز باید متغیر شود؛ در دسترس باشدومناطق مسؤولیت بودجه خود را بر عهده گیرند. بازار آموزشی و بهداشتی تاسیس کنند تا تعیین قیمت شود و این امور را اداره کنند. سپس زمان آن می‌رسد که بیمارستان‌های مدارس یا ادارات پست محلی بسته شوند، زیرا سودآور نیستند. باید با شرکت‌های محلی شریک شد و مجانية بودن بهداشت و آموزش را مورد پرسش قرار داد. همه چیز باید خصوصی شود، وظایف آموزشی و بهداشتی را به وظایف کوچک و مجزا تفکیک کرد تا به افراد یا بخش خصوصی و اگذار شوند.

لیبرال‌ها معتقدند، دولت باید فقط به امور اساسی پردازد. لازم نیست کارمندان دولت، کارهایی مانند نگهداری، نظافت، آشپزی، فتوکوئی و برسی پرسشنامه‌های اینیز انجام دهد. داشتن اتومبیل دولتی لازم نیست و لزومی ندارد که دولت پرداخت دستمزد کارمندان یا تهیه مسکن نظامیان را سازماندهی کند یا برای مثال خلبان هلی کوپتر آموزش دهد.

پس از بررسی‌های بی‌وقفه و واگذاری این امور به بخش خصوصی، بسیاری از خدماتی که پیش از این در حیطه دولت بود به این ترتیب، بتدریج از حوزه فعالیت دولت خارج شد. نخست وزیر فرانسه ژان پیر رافاران

توضیح می‌دهد: "چرا بخش خصوصی از حقوقی که بخش دولتی دارد بهره‌مند نشود؟ ارتش قراردادهای چهار و شش ساله دارد، جوانان قرارداد موقت دارند و دولت کارمندانی با قرارداد موقت استخدام می‌کند. اما، اجرای این کار در بخش خصوصی با محافظه‌کاری و مخالفت عده‌ای مواجه است".^{۱۱}

یک شرکت خصوصی مسئول نظافت است، شرکت دیگر مسئول کامپیوتوهای است و سومی به امور مخابرات شرکت می‌رسد، با افزایش تعداد کارفرمایها و قراردادهای گوناگون در یک شرکت واحد همبستگی افراد و مشاغل از بین می‌رود. شیوه پاداش براساس لیاقت، یعنی فردی کردن درآمد گسترش و عمومیت می‌یابد. هر آنچه خصوصی شود، خصوصی می‌ماند و هر چه هنوز دولتی است در حال خصوصی شدن است و در نوبت قرار دارد. کارزار رسانه‌ای - سیاسی برای وحشت‌آفرینی درباره "مخارج بیمه‌های اجتماعی" یا "ورشکستگی کارخانجات ملی شده" بتدریج منطق انتفاعی، بخش دولتی را فراگرفته است؛ در حالی که وظیفه اصلی دولت تامین نیازهای مردم است.^{۱۲}

بازرسی، سازماندهی، واگذاری و سپردن بخشی از وظایفه اینها کلمات متداول امروز است. باید توجه داشت که شرکت‌های خصوصی که بخش‌هایی از کار دولتی را با مناقصه بهده می‌گیرند، به دلیل فشار بر کارمندانشان در رقابت شناس بیشتری دارند؛ کارمندان آن‌ها، امنیت شغلی کمتری نسبت به "متازان" دولتی دارند و علاوه بر این عضو سندیکا نیز نیستند.

در پایان، هنگامی که شرکت‌ها و ادارات دولتی بخش ویژه خود یعنی وظایف و کارمندانشان را از دست دادند و هدف اصلی آنان سودآوری شد، نابودی کامل آن‌ها حتی می‌شود. اگر امروز، اسمی کاملاً فرانسوی مانند Telecom ایفرانس یا گاز و برق فرانسه (EDF) یا مخابرات فرانسه France برای شرکت‌هایی که سرمایه خارجی دارند مزاحم محسوب می‌شود، به راحتی می‌توان این اسمی را، که مانند نشانه‌های جوانی از دست رفته است، از بین برد.

در گذشته پست برق، آموزش و پژوهش، بهداشت واحدهای تولیدی سودآوری در رقابت نبودند و دستگاه اداری دولتی وظیفه نامه‌سازی، برق‌دهی، تضمین آموزش و بهداشت جامعه را به عهده داشت بدون اینکه وظایف حاشیه‌ای و غیر سودآور را حذف کند. بازار محدوده‌ای را در درون اقتصادی مختلط اشغال می‌کرد و همه می‌دانستند بازار قادر به انجام همه کار نیست. برای مثال، برخورداری همگانی و یکسان از آموزش و بهداشت و یا سازماندهی منطقه‌ای در حیطه کار بازار نیست. بنا نبود بازار مالی و سرمایه وارد فعالیت‌های حیاتی شود که امید سودآوری در افق محدودشان نمی‌گنجد. علاوه بر این، کل هزینه‌های ناشی از جهت‌گیری‌هایی که منتهی به افزایش سودآوری کارخانه می‌شود را نمی‌توان با مردم حساب کرد. برای مثال اگر در قیمت حمل و نقل زمینی با کامیون، مخاطره تصادف یا خطر آلودگی هوارا محاسبه کنیم، هزینه این حمل و نقل از راه‌آهن کمتر نیست و بدھی ۴۲۹ میلیون یورو پی راه‌آهن کمتر است. اگر راه‌آهن با جاده و کامیون در رقابت باشد، به نفع جامعه است که راه‌آهن حمایت شود. زیرا، کامیون‌ها دورزا و مخرب اتمسفر هستند و حتی به گونه‌ای در ایجاد گرمای جانفرسای سال گذشته در فرانسه و مرگ قربانیان آن مقصرون.^{۱۳}

جامعه کلمه‌ای است که مورد پسند تاجر نبود. لیبرال‌های ترجیح می‌دهند افراد را فردی در نظر بگیرند نظر آن‌ها در مورد مالکیت دولتی نیز همین طور است. وقتی همه مالک چیزی باشند هیچ کس مالکش نیست و هیچ کس هم از نگه‌داری و بهبودبخشیدن به آن نفع نمی‌برد. این موضوع را می‌توان فریدمن در ۱۹۹۰ گفت و ادامه داد: "به همین دلیل ساختمان‌های مسکونی

بیست سال پیش، جناح راست فرانسه و صاحبان ثروت از به اصطلاح "ویترین دولتی" که با ثبات‌تر و هزینه کمتری داشت، ناخرسند بودند. آلبان شالاندن مدیر سابق شرکت ال‌اف (ELF) گفت: "وحشت نداشتن از مجازات مالیاتی، به کارمندان دولت احسان امنیت می‌دهد، کمتر کار می‌کنند و غنی می‌شوند [...]" و از طریق سندیکاهای قوی امتیازهایی که به موقعیت‌های ممتاز تبدیل می‌شود به دست می‌آورند.^{۱۴}

به نظر لیبرال‌ها، خصوصی‌سازی کامل یا بخش‌هایی از امور دولتی موجب تأثیر کمتر و مقاومت سندیکاهایی است که مسیر را برای "اصلاحات" هموار می‌سازد. در فرانسه تعداد مشاغل دولتی بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۱۹۸۵

به نصف کاهش یافت و به $5/3$ درصد کل مشاغل رسید.^{۱۵} در اینجا نیز سمت‌گیری عمومی مانند دیگر زمینه‌ها است.

مطلوبات اجتماعی معمولاً در کارخانجات دولتی بیشتر است اما، تعداد اعضای سندیکاهای بیشتر است. اعصابات بزرگ تاریخ معاصر گویای این واقعیت است (زغال سنگ ۱۹۳۶، کارخانه رنو ۱۹۶۸، راه‌آهن شهری و مترو ۱۹۹۵ RATP و SNCF).

هنگامی که پاییز گذشته مجلس فرانسه تصویب کرد که سهم بیشتر سرمایه شرکت مخابرات فرانسه به بخش خصوصی واگذار شود، دینوادوشور نماینده حزب UDF و عضو کمیسیون عالی خدمات دولتی پست و مخابرات گفت: "مطابق متن تصویب، نهادهای نماینده کارمندان باید روال عادی داشته باشند." به عبارت دیگر، نماینده سندیکاهای عضو شورای مدیریت شرکت مخابرات نخواهند بود.^{۱۶}

بیش از نیمی از ۱۱۰ هزار کارمند شرکت برق و گاز فرانسه عضو سندیکاهای AFL-CIO-CIO- عضوند، در حالی که این رقم در بخش خصوصی به $8/2$ درصد کاهش می‌یابد.

ماشین تبلیغاتی
براساس تئوری لیبرالی، ضعف سازمان‌های کارگری "ترمش در کار" را

مشاور علمی اش معاون ارشد استراتژیک شرکت من پاور را برگزیده است. در اطلاعیه سوم مه ۲۰۰۴ این کمیسیریا تاء کید می‌شود انتصاب یک مدیر شرکت برای این سمت برای اجرای طرح مفید است زیرا نظر ما را نسبت به بازار کار و شغل که محورهای مهم کار نخست وزیر است را گسترش می‌دهد و به آن رونق می‌بخشد شرکت من پاور از بزرگترین شرکت‌های کار نیمه وقت و وقت جهان است شیوه‌ای که مشاور علمی جدید در ارتباط با اموال عمومی اعمال می‌کند از پیش در ارتباط با نظر او نسبت به بازار کار مشخص است.

پیو نوشته‌ها:

۱. پایه امونته و نروما کوهل، فاینانشال تایمز، اول آوریل ۲۰۰۴.
۲. برتراند بوندا، فاینانشال تایمز، ۶ آوریل ۲۰۰۴.
۳. اخبار تلویزیون، کاتال ۱ فرانسه TF1 ساعت هشت شب ۲۰۰۴ مه ۲۰۰۴.
۴. نشریه کوپسیونداس آکنومیک، ۱۴ آوریل ۲۰۰۴.
۵. در انگلستان "مشتریانی" که در جست‌وجوی کار هستند باید هر هفته به یک مشاور، در مورد اینکه چگونه در جست‌وجوی کار هستند توضیح دهند. آنکه یک بیکار انگلیسی شغلی را که در ارتباط با کارشناس پذیرد فوری از حق بیکاری محروم می‌شود. این مطلب را مدیر مرکز کاریابی اعلام کرد. همین روش در دانمارک نیز اعمال می‌شود.
۶. ارنست آنتوان سلیه، رادیو فرانس دو، ۲۲ ژانویه ۱۹۹۸.
۷. "چه عاقبتی انتظار کارمندان دولت رامی کشد." نشریه اکسپانسیون، آوریل ۲۰۰۴.
۸. فیگارو، ۲۰۰۴ مه ۸.
۹. اکسپانسیون، آوریل ۲۰۰۴.
۱۰. سیسل کورنوده مقاله "اصلاحات دولتی: دستورات خارجی" نشریه لزه کو، ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۳.
۱۱. مصاحبه بالرنس آنتوان سلیه: بالاخره جامعه برای اصلاحات آمده است، نشریه لزه کو، ۲۱ ژانویه ۲۰۰۴.
۱۲. آلبن شلاندون، "خصوصی سازی چرا؟" لوموند ۱۱ ژوئیه ۱۹۸۴.
۱۳. نشریه لزه کو، ۲۱ نوامبر ۲۰۰۰.
۱۴. فیگارو، ۲۰۰۳ اکتبر.
۱۵. کتاب "جهش به عقب" فایارد پاریس، سرژ حلیمی، ۲۰۰۴.
۱۶. لوموند دیلماتیک، "ریل بالباستر" در اداره پست همه کارمندان باید مثل بازار فکر کنند، اکتبر ۲۰۰۲.
۱۷. سرژ لاتوش، "زدیکتر و کندرتر"، نشریه دکراسانس، شماره ۲۱، مه ۲۰۰۴.
۱۸. میلتون و روزفریدمن، آزادی انتخاب، درهارکور، ارلاندن (فلوریدا)، ۱۹۹۰.
۱۹. همین استدلالات بعضی لیبرال‌ها مانند پاسکال سالین در فرانسه، خصوصی سازی گله فیل‌های آفریقا را پیشنهاد کردند تا از شکارچیان در امان باشند.
۲۰. اکسپانسیون، ۲ نوامبر ۱۹۸۴.
۲۱. اکنومیست، ۲۹ نوامبر ۲۰۰۳.
۲۲. آنترناتیو اقتصادی، ژانویه ۲۰۰۴، "قرن دانشگاه‌ها".
۲۳. موضوع "تامنی" و "برخورد با شکاف اجتماعی" شعارهای انتخاباتی شیراک بود که بیشتر برای جلب افکار عمومی و منحرف کردن آن برای بی‌توجهی به مسائل مهم‌تر اجتماعی مطرح می‌شد.

شوری و خانه‌های سازمانی بالجاره کم در امریکا بعد از یکی دو سال ویران می‌شوند.^{۱۸} البته اگر فریدمن پس از خصوصی سازی راه آهن انگلستان سفری باقطار در این کشور می‌کرد هر چند ممکن بود لیبرالیسم یکی از اندیشمندان بر جسته‌اش را در تصادف قطار از دست بدهد. آلن مانک نظریه‌پرداز سرمایه‌داری فرانسه ۲۰ سال پیش گفت: سیستم‌های دویتی به دلیل ورشکستگی مالی و کمبود ذخایر نابود می‌شوند.^{۱۹} این نظر و راهکاری که او ارائه داد جدید نبود و بدون اینکه راست بگوید از مدل ایالات متحده آن‌ها الهام گرفته بود زیرا در ایالات متحده ریگان مالیات‌های مستقیم را کاهش داد تامожب و روشکستگی دولت شود و سپس با این بهانه دولت اجتماعی را نابود کرد. به موازات این ترفند باتام "قدالیسم نو" مناطق را خودگردان کرد و خدمات اداری و دولتی را بدون امکانات به آنها واگذار کرد و به این ترتیب همه امور به خودشان سپرده شد. بوش و رافاران نیز پدیده جدیدی ابداع نکردن لیبرال‌ها فقط صدایشان را بلند کرده‌اند و به روند شتاب بخشیده‌اند. بوق و کرنای تبلیغاتی آن‌ها (رسانه‌ها و کارشناسان) بالیجاد صدا و همهمه، همه امور را به جلو می‌برند. تحصیلات عالی رایگان نیز به دلیل کمبود امکانات دولتی به اجراء از الای اصلاحات می‌گذرد. در انگلستان هزینه دولتی سالانه برای هر دانشجو ۸۰۰۰ لیور (۱۲ هزار یورو) در ۱۹۹۰ به ۵ هزار لیور در ۲۰۰۰ رسید.^{۲۰} بر ترجیح می‌دهد مردم پول بپردازند شهریه دانشگاه سه برابر شده است و ۳ هزار لیور (۴۵۰۰ یورو) در سال است. [سازمان همیاری و توسعه اقتصادی OCDE با افخار اعلام می‌کند در همه دنیا تحصیلات عالی در حال دگرگونی است در این شرایط با توجه به محیط بفرنج پیرامون دیگر صلاح نیست که بخش دولتی به طور مستقیم در این شرایط مسؤولیت بپذیرد. سازوکارهای بازار مؤثرتر از مدیریت اداری می‌توانند عرضه و تقاضا را در مراحل مختلف آموزش تأمین کنند. و با خواسته‌های مشتریان متفاوت هماهنگ سازند.]^{۲۱}

البته برای تحقق این مطلب راهکار دیگری هم می‌توان به کار برد چنانچه دولت‌های متولی زوپن و رافاران مالیات بر درآمد را کاهش نداده بودند. فرانسه می‌توانست بودجه آموزش عالی را دو برابر افزایش دهد.^{۲۲} این مخمصه لیبرالیزه کردن محصول توالی گزینه‌های سیاسی است و نه حاصل شرایط اجتناب ناپذیر. دریاره تصمیمات مهتم به طور معمول همه‌پرسی نمی‌شود. بیشتر خصوصی سازی های بزرگ انگلستان با مخالفت اکثر مردم مواجه بوده است.^{۲۳} درصد مردم زلاندنو با فروش جنگل‌ها و مراتع کشور مخالفت کردد و فقط چهار درصد موافق بودند. برنامه فوق لیبرالی آلن مادلن نماینده جنایه راست لیبرال فرانسه که در زمان انتخابات ریاست جمهوری فرانسه در ۲۰۰۲ اعلام شد. فقط ۲/۹ درصد آراء موافق مردم را کرد. اما در انگلستان اکثر صنایع و خدمات عمومی مانند جنگل‌ها و مراتع زلاندنو خصوصی شد و زمانی که دوره دوم ریاست جمهوری شیراک پایان یابد این برنامه مادلن است که به بهترین شکل اجرا شده است و نه وعده‌های سیاسی، ضد "تامنی" و یا مقابله با شکاف اجتماعی.^{۲۴}

اگر کشورهای اروپایی، طرح اعلام شده قانون اساسی اروپا را تصویب کنند مطابق طرح هدف اتحادیه اروپا چنین است: «برای شهر وندان، بازار واحدی تامسیس کند که در آن رقابت کاملاً آزاد باشد» سپس با تصویب معاهده عمومی تجارت و خدمات (AGCS) باشد لیبرالیزه کردن بهداشت، آموزش و پژوهش و فرهنگ موضوع بعد خواهد بود. در آن شرایط در انتخابات آقای X می‌تواند به راحتی جایگزین آقای Z باشد همه شواهد گواه آن است که از سوی کمیسیریا عمومی اروپا در این طرح تغییری ایجاد نخواهد شد. عضواً اصلی این کمیسیریا آلن اتشگوین به عنوان